

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-82200845-779-98596379
Konu : 4/b Sigorta Primleri Hakkında
Bilgilendirme

19.07.2024

DA İTİMLİ

Bilindiği üzere Kurumumuz, sosyal güvenlik ihtiyaç ve riskleri karşılamakta topluma güvence sağlamak amacıyla, kaliteli ve yenilikçi bir anlayışla sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sisteminin sunulmasını hizmetini yürütmektedir. Bu hizmetin yürütümü sırasında, gerçekleştiren risklerin meydana getirdiği zararların tazminini sağlamak amacıyla ana finansman kalemi tahsil edilen sigorta primleridir. Diğer sosyal güvenlik ihtiyaç ve riskleri etrafında sigortalı ve hak sahiplerine sunulan hizmetlerle, yapılacak ödemelerin sorunsuz bir biçimde gerçekleştirilebilmesi bakımından sigorta primlerinin düzenli bir biçimde tahsil edilmesi sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemi için büyük önem arz etmektedir.

Bu husus 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Prim Alınması Zorunluluğu" başlıklı 79 üncü maddesinde "*Kısa ve uzun vadeli sigortalar ile genel sağlık sigortası için, bu Kanunda öngörülen her türlü ödemeler ile yönetim giderlerini karşılamak üzere Kurum prim almak, ilgililer de prim ödemek zorundadır.*" hükmü ile ifade edilmiş bulunmaktadır. Kanun maddesi ile Kurumumuzun giderlerini karşılamak üzere prim toplamak, sigortalı ve i verenlerin ise prim ödemek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 80 ve 81 inci maddelerinde; 4/1-b kapsamında olan sigortalıların prime esas günlük kazanç alt sınırının 30 günlük tutarı ile bu tutarın 7,5 katı arasında beyan edecekleri prime esas kazançlarının %20'si uzun vadeli sigorta kolları primi, %12,5'i genel sağlık sigortası primi ve %2'si kısa vadeli sigorta primi olmak üzere toplam %34,5 oranında prim ödemek zorunda oldukları belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Kanunun "Prim Oranları ve Devlet Katkısı" başlıklı 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi ile istisna edilen sigortalılar hariç, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutarın Hazine tarafından karşılanacağı hüküm altına alınmıştır. Sigortalıların bu prim indiriminden yararlanabilmeleri için primlerin Hazinece karşılanmayan kısmının yasal süresi içinde ödenmesi, Kuruma kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını taksitlendiren veya yapılandıran sigortalılar da bu taksitlendirme veya yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece 5 puanlık tevkifat indiriminden yararlanabilmektedir. Tevkiften faydalanma hakkı bulunan bir sigortalının prim oranı %29,5'e düşmektedir. Böylece tevkiften faydalanan bir sigortalının aylık prim ödemesinde yaklaşık %15 oranında bir indirim sağlanmaktadır.

Sigortalılar primlerini, primin ait olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar Kurumumuzun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: a8d7-4d6f-3131-9f31-0b1b

Belge Doğrulama Adresi: <https://uyg.sgk.gov.tr/DYSEvrakDogrulamaWEB>

anla malı oldu u banka ve finans kurumları aracılığıyla ödeyebilmektedir. Ancak tarımsal faaliyeti sebebiyle 4/1-b kapsamında sigortalı olan tarım sigortalıları di er 4/1-b sigortalılarından farklı olarak primlerini altı aylık dönemler halinde (Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık) ödeyebilmektedir. Bu ekilde tarım sigortalılarına mahsul hasat ve satı dönemlerindeki farklılıklar sebebiyle toplu prim ödeme imkanı sunulmu olmakta ve sigortalılara altı aylık dönemlerde gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın prim ödeme imkanı sa lanmı bulunmaktadır.

Bu minvalde sigortalılarımızın prim ödeme sistemi hakkında bilgi sahibi olması ve düzenli prim ödemelerinin kendileri yönünden sa layaca ı avantajların bilinirli inin artırılması ilgililer yönünden çe itli faydalar sa layaca ı gibi Kurumumuzun da prim tahsilat oranlarında artı meydana getirecek ve sürdürülebilir sosyal güvenlik sistemi hedefine ula lmasına katkı sa layacaktır.

Bahsedilen amaç do rultusunda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 4/1-b maddesi kapsamında (mülga Ba -Kur) kendi nam ve hesabına faaliyette bulunan sigortalılarımızın, sigorta primlerini düzenli ödemeleri hususunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine katkı sa lamak amacıyla çe itli soru ve cevapları da içeren bir bilgilendirme metni hazırlanmı tır. Hazırlanan bu bilgilendirme metnine yazımız ekinde yer verilmekle birlikte söz konusu metnin ilgili mesleki federasyon/birlik/odalara iletilmesi, ayrıca mümkün bulunması halinde e-posta ve benzeri yöntemlerle üyelerinize duyurulması ve kurum/kurulu larınızın internet sayfalarında duyuru olarak yayımlanmasının sa lanması Kurumumuz açısından son derece önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gere ini arz/rica ederim.

Sava ALIÇ
Kurum Ba kanı a.
Sigorta Primleri Genel Müdürü

Ek: Bilgilendirme Metni (2 Sayfa)

Da ıtım:

- Türk Di hekimleri Birli ine
- Türk Eczacılar Birli ine
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birli i Ba kanlı ına
- Türk Tabipleri Birli ine
- Türk Veteriner Hekimleri Birli ine
- Türkiye Barolar Birli ine
- Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonuna
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birli i Ba kanlı ına
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Mü avirler ve Yeminli Mali Mü avirler Odaları Birli i Ba kanlı ına
- Türkiye Ziraat Odaları Birli ine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tır.

Belge Do rulama Kodu: a8d7-4d6f-3131-9f31-0b1b

Belge Do rulama Adresi: <https://uyg.sgk.gov.tr/DYSEvrakDogrulamaWEB>

Mithatpa a Cad.No:7 Sıhhiye Çankaya/Ankara
Telefon No: 0312 458 71 61 Faks No: 0312 434 11 48
e-Posta: spgm_primlerdb@sgk.gov.tr nternet Adresi: www.sgk.gov.tr
Kep Adres: sgk@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yakup SÜNGÜ
Daire Ba kanı

Telefon No: 0312 458 71 61

KİMLER 4/B (BAĞ-KUR) KAPSAMINDA SİGORTALIDIR?

Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan;

- Köy ve mahalle muhtarları,
- Gelir vergisi mükellefleri,
- Gelir vergisinden muaf olan esnaf ve sanatkârlar,
- Şirket ortakları,
- Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- Jokey ve antrenörler,
- İsteğe bağlı sigortalı olanlar (5510 S.K. 50. Md.)

SİGORTA PRİMLERİ NASIL HESAPLANIR?

Primler sigortalılarca belirlenen prime esas günlük kazanç tutarına prim oranlarının uygulanması neticesinde hesaplanır. Aylık kazanç tutarının alt sınırı asgari ücret, üst sınırı ise asgari ücretin 7,5 katıdır.

Prim oranları; %20 uzun vadeli sigorta prim oranı, %12,5 genel sağlık sigortası (GSS) prim oranı, %2 kısa vadeli sigorta prim oranı olmak üzere toplam %34,5 oranındadır.

Ancak isteğe bağlı sigortalılar kısa vadeli sigorta primi ödemezler ve GSS prim oranları da %12 olduğundan toplam prim oranları %32'dir.

2024 YILINDA NE KADAR PRİM ÖDEYECEĞİM?

Asgari ücret üzerinden kazanç beyanında bulunan bir 4/b sigortalısının 2024 yılında ödeyeceği prim tutarı $20.002,5 \times (34,5/100) = 6.900,86$ TL'dir. Prim ödemelerinde üst sınır ise bu tutarın 7,5 katıdır.

PRİM ÖDEMELERİNDE TEŞVİK UYGULAMALARI NELERDİR?

4/b (mülga Bağ-Kur) kapsamındaki sigortalılarımıza yönelik iki adet teşvik uygulaması bulunmaktadır.

5 Puan Teşviki

- İsteğe bağlı sigortalılar ve muhtar sigortalılar hariç 4/b sigortalılarımız prim teşvikinden yararlanabilmektedir. 2024 yılında bu teşvikten faydalanan bir sigortalının ödeyeceği aylık asgari prim tutarı 5.900,73 TL olmaktadır.

5 Puan Prim Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

- Primlerin yasal süresi içinde ödenmesi,
- Prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması ya da borçların taksitlendirilmiş/yapılandırılmış ve taksitlendirmenin/yapılandırmanın devam ediyor olması gerekmektedir.

5 Puan Prim Teşvikinden Yararlanmak İçin Talepte Bulunmak Gerekli mi?

- Primlere uygulanan 5 puanlık indirimden sigortalılar otomatik olarak yararlandırılmakta olup herhangi bir başvuru gerekmemektedir.

Genç Girişimci Teşviki

Genç girişimci teşviki 01.06.2018 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Uygulama ile ilk defa vergi mükellefi olarak 4/b kapsamında sigortalı sayılan gerçek kişilerin sigorta primleri, tescil tarihinden itibaren bir yıl süreyle prime esas kazanç alt sınırı üzerinden Hazine tarafından karşılanmaktadır.

Genç Girişimcilere Sağlanan Sigorta Prim Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

- İlk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-b(1) maddesi kapsamında gelir vergisi mükellefiyeti sebebiyle sigortalı olmak,
- Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olmak.

Genç Girişimcilere Sağlanan Sigorta Prim Teşviki İçin Başvuru Nasıl ve Nereye Yapılacaktır?

- Sigorta prim teşvikinden yararlanmak isteyen sigortalıların tescil işlemleri, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesi kapsamında bağlı buldukları vergi dairesinden temin edecekleri "Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası" belgesi ile bağlı buldukları sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerince yapılmaktadır.

PRİM ÖDEMELERİ NEREYE ve NE ZAMAN YAPILMAKTADIR?

Sigortalılar primlerini, primin ait olduğu ayı takip eden ayın son gününe kadar Kurumumuzun anlaşmalı olduğu banka ve finans kurumları aracılığıyla ödeyebilmektedir.

Ancak kendi nam ve hesabına tarımsal faaliyeti sebebiyle 4/b kapsamında sigortalı olan tarım sigortalıları diğer 4/b sigortalılarından farklı olarak primlerini altı aylık dönemler halinde (Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık) ödeyebilmektedir. Bu şekilde ilk 6 aylık primlerin son ödeme tarihi ilgili yılın 31 Temmuz günü, ikinci altı aya ait primlerin son ödeme tarihi ise takip eden yılın 31 Ocak günü olmaktadır.

Uygulama ile tarım sigortalılarına mahsul hasat ve satış dönemlerindeki farklılıklar sebebiyle toplu prim ödeme imkânı sunulmakta ve altı aylık dönemlerde gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın prim ödeme imkânı sağlanmış olmaktadır.